

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 13642
Tarih: 27.07.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/07/2021 16:27
Sayı: E-120.10-
0848373

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunan ve TBMM Dışişleri Komisyonu üyesi olan parlamenterlerin; yine TBMM'de grubu bulunan, hakeza Dışişleri Komisyonunda 3 üyesi olan Halkların Demokratik Partisi'ne bilgilendirme yapmaksızın yurtdışında gerçekleştirdikleri diplomatik gezilerin içeriğinin kamuoyuna izah edilmesi ve parlamento iradesine aykırı olarak bu gezilere HDP milletvekillerinin dâhil edilmemesinin yaratacağı hukuki sorunlar ile halk iradesine yönelik bu girişimlerin sebep olacağı toplumsal kırılmaların neden olacağı etkilerin araştırılarak mevcut hukuksuzluğun giderilmesi için Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 26.07.2021

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Siirt Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ

HDP Grup Başkanvekili

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Bilindiği üzere TBMM bünyesinde daimi komisyonlar mevcut olup, siyasi partiler çoğunluğu nispetinde komisyonlarda üye bulundurmaktadırlar. Halkların Demokratik Partisi de TBMM'nin 3. büyük siyasi partisi olup Dışişleri Komisyonunda Tülay Hatimioğulları Oruç, Hişyar Özsoy ve Gülüstan Kılıç Koçyiğit ile temsil edilmektedir.

Bilindiği üzere Dışişleri Komisyonu, TBMM İçtüzüğü uyarınca faaliyet gösteren bir ihtisas komisyonudur. Dışişleri Komisyonu, TBMM Başkanlığınca kendisine havale edilen uluslararası antlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin kanun tasarıları ile Türkiye Cumhuriyeti'nin dış ilişkilerinin teşkilatlandırılması, idaresi ve dış ilişkilerle ilgili kanun tasarı ve tekliflerini görüşmektedir. Ayrıca Komisyon parlamenter diplomasi çerçevesinde, başkan düzeyinde veya heyet şeklinde yurt dışı parlamentolara veya uluslararası örgütlere ziyaretler gerçekleştirmekte, yurt dışından gelen parlamenter heyetlerini veya hükümet temsilcilerini kabul etmektedir.

Bununla birlikte 28 Haziran- 2 Temmuz 2021 günleri arasında parti heyetimiz ABD'ye diplomatik ziyaretler gerçekleştirmiş; bu ziyaretler esnasında ABD Dışişleri Bakanlığı Yetkilisinin, Türkiye'den parlamenterlerden oluşan bir heyetin ABD'yi ziyaret ettiği

bilgilendirmesi ile karşı karşıya kalmıştır. ABD dışişleri yetkilisince, Türkiye'den 19-26 Haziran günlerini kapsayan ziyaretin, TBMM'de grubu bulunan diğer siyasi partiler tarafından yapıldığı ve HDP'nin gelmeyişinin şaşkınlıkla karşılandığı da ifade edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığınca organize edilen ve TBMM Dışişleri Komisyonu üyelerini kapsayan 19-26 Haziran 2021 tarihleri arasında gerçekleşen ABD ziyareti ile ilgili bilgilendirme Parti Grubumuza yapılmamıştır. Bu bilgilendirmenin yapılmamış olması ve akabinde ABD'ye diplomatik ziyaret gerçekleştiren milletvekillerinden oluşan parti heyetimizin bu ziyaretten o esnada haberdar olması Türkiye'nin yurtdışındaki itibarı için de zedeleyici olmuştur.

Bilindiği üzere TBMM bünyesinde çeşitli ihtisas komisyonları ihdas edilmiş olup AB Uyum Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu bu hukuk çerçevesinde teşkil edilmiştir. Bunun yanı sıra dostluk grupları, AGİT-PA, KEİPA, NATO-PA, AKPM Delegasyonu, IPU Delegasyonu, ASYA-PA, İslam İşbirliği Teşkilatı-PA, KPK, AİBPA, PAB, AKDENİZ-PA, TÜRK-PA, EİTPA, GDÜAÜPA, AND Parlamentosu gibi uluslararası mekanizmalara dâhil olan komisyonlar, Türkiye'nin diplomatik faaliyetler yürüttüğü yapılardır. HDP'nin de Anayasa ve İçtüzük gereği bu komisyonlarda üyeleri bulunmaktadır. Kuşkusuz mecliste grubu bulunan siyasi partilere mensup parlamenterler aracılığı ile Türkiye yurtdışında temsil edilmekte ve gerçekleştirilen ziyaretler ile çeşitli ortak faaliyetler yürütülmektedir.

Komisyonlar vasıtasıyla ülkenin yurtdışında temsili TBMM Başkanlığı tarafından düzenlenmektedir. Bu bağlamda, komisyon gezileri, TBMM bütçesinden karşılanmakta olup, ülke halklarının ortak bütçesinin sadece belirli siyasi partiler için kullanılması ve halkın temsilcilik hakkı verdiği partimiz için kullanılmamış olması, anayasanın eşitlik ilkesine aykırıdır. Bu tutumun ayrımcılık yasağı ile olan rabıtası da tartışmasıdır. HDP, parlamentonun üçüncü büyük siyasi partisi ve ikinci büyük anamuhalefet partisi olarak, halkın verdiği oylar ile belirlenmiştir. Halk iradesinin yansıması partimizi parlamentoda ve dolayısıyla komisyonlarda temsil hakkı olarak yerini bulmuştur. TBMM'deki 4 siyasi partinin katılıp, HDP'nin katılmadığı hiçbir organizasyonun hukuki bir geçerliliğinin olmadığı altını çizerek, eksik irade ile gerçekleştirilen iş ve işlemlerin hukuken sakat olacağı izahtan varestedir. Bununla birlikte, 6 milyondan fazla oyla temsil edilen HDP'nin yurtdışı ziyaretlerine katılmaması ile amaçlananın ne olduğu da kamuoyunca merak edilmektedir.

TBMM, halk iradesinin yansıdığı ve bu itibarla kutsallık atfedilen makamdır. Ancak başta Haziran ayı içerisinde gerçekleştirilen ABD ziyareti başta olmak üzere, HDP olmaksızın gerçekleştirilen yurtdışı ziyaretlerinin meclisin amacına, varlık nedenine aykırı olduğu kuşku götürmemektedir. Halkın bir kısmının çeşitli temsil mekanizmalarında yer almaması meselesinin ayrımcılığa tekabül ettiği unutulmamalıdır. Bu itibara, TBMM bünyesinde teşkil ettirilecek bir araştırma komisyonu eliyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığınca organize edilen ve 19-26 Haziran 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilen ziyarete dair resmi yazının parti grubumuza hangi saikle gönderilmediği, bunun neticesinde oluşan toplumsal ve kamusal zararların yarattığı etkilerin araştırılması elzemdir.